ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 21ης Ιουλίου 2011 *

Στην υπόθεση C-150/10,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το tribunal de première instance de Bruxelles (Βέλγιο) με απόφαση της 5ης Μαρτίου 2010, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Μαρτίου 2010, στο πλαίσιο της δίκης

Bureau d'intervention et de restitution belge

κατά

Beneo-Orafti SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, K. Schiemann, και τις C. Toader, A. Prechal (εισηγήτρια) και E. Jarašiūnas, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot
γραμματέας: B. Fülöp, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 19ης Ιανουαρίου 2011,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Beneo-Orafti SA, εκπροσωπούμενη από τον D. De Keuster, advocaat, και τον C. Pitschas, Rechtsanwalt,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J.-C. Halleux, επικουρούμενο από τους E. Grégoire και J. Mariani, avocats,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Bouquet και P. Rossi,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαρτίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, σημείο 6, και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) 320/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για τη θέσπιση προσωρινού καθεστώτος αναδιάρθρωσης του κλάδου της ζάχαρης στην Κοινότητα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1290/2005 για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 58, σ. 42), του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) 493/2006 της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου

2006, για καθορισμό μεταβατικών μέτρων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής οργάνωσης της αγοράς της ζάχαρης και για τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1265/2001 και (ΕΚ) 314/2002 (ΕΕ L 89, σ. 11), του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) 967/2006 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 318/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά την παραγωγή εκτός ποσόστωσης στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 176, σ. 22), των άρθρων 26 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) 968/2006 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 320/2006 (ΕΕ L 176, σ. 32), καθώς και της αρχής non bis in idem, της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο δύο διαφορών μεταξύ του Bureau d'intervention et de restitution belge (στο εξής: BIRB) και της Beneo-Orafti SA (στο εξής: Beneo-Orafti) όσον αφορά την επιστροφή ενισχύσεως για αναδιάρθρωση, αφενός, και την καταβολή τέλους πλεονασματικής παραγωγής ζάχαρης, αφετέρου.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης

3 Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 318/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 58, σ. 1), με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», προβλέπει στην παράγραφο 2:

«Η περίοδος εμπορίας για τα προϊόντα [που διέπονται από την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης] αρχίζει την 1η Οκτωβρίου και λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

Ωστόσο, η περίοδος εμπορίας 2006/2007 αρχίζει την 1η Ιουλίου 2006 και λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 2007.»

4 Το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Χορήγηση ποσόστωσης», ορίζει:

«1. Οι ποσοστώσεις για την παραγωγή ζάχαρης, ισογλυκόζης και σιροπιού ινουλίνης, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Τα κράτη μέλη χορηγούν ποσόστωση σε κάθε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που έχει εγκατασταθεί στην επικράτειά τους και εγκριθεί κατά το άρθρο 17.

[…]»

5 Το κεφάλαιο 3 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Παραγωγή εκτός ποσόστωσης», περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 15 του ίδιου κανονισμού.

6 Κατά το άρθρο 12 του κανονισμού 318/2006, με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής»:

«Η ζάχαρη, η ισογλυκόζη ή το σιρόπι ινουλίνης που παράγονται κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας καθ' υπέρβαση της ποσόστωσης που αναφέρεται στο άρθρο 7, μπορούν:

α) να χρησιμοποιούνται για τη μεταποίηση ορισμένων προϊόντων, κατά τα προαναφερόμενα στο άρθρο 13,

β) να μεταφέρονται στην ποσόστωση παραγωγής της επόμενης περιόδου εμπορίας, κατά το άρθρο 14,

γ) να χρησιμοποιούνται για το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού των άκρως απόκεντρων περιοχών […],

ή

δ) να εξάγονται εντός του ποσοτικού ορίου το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 39, παράγραφος 2, τηρώντας τις δεσμεύσεις που απορρέουν από συμφωνίες που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 300 της Συνθήκης.

Οι λοιπές ποσότητες υπόκεινται στο επί πλέον ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 15.»

7 Το άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006, με τίτλο «Επιπλέον ποσό», προβλέπει:

«1. Επιβάλλεται επιπλέον ποσό σε ποσότητες:

α) πλεονάσματος ζάχαρης, πλεονάσματος ισογλυκόζης και πλεονάσματος σιροπιού ινουλίνης που παράγονται σε οιαδήποτε περίοδο εμπορίας, εκτός των ποσοτήτων που μεταφέρονται στην παραγωγή με ποσόστωση της επόμενης περιόδου εμπορίας […] ή των ποσοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 12, στοιχεία γ΄ και δ΄,

[…]

2. Το επιπλέον ποσό ορίζεται […] σε αρκετά υψηλό επίπεδο, ούτως ώστε να αποφεύγεται η σώρευση των ποσοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

[…]»

8 Η δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 493/2006 ορίζει:

«Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού […] 318/2006 ορίζει τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας από την 1η Οκτωβρίου ως τις 30 Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, η περίοδος εμπορίας 2005/2006, όπως ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/2001 [του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2001, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 178, σ. 1)], λήγει στις 30 Ιουνίου 2006. Για το λόγο αυτό, η περίοδος εμπορίας 2005/2006 ορίζεται ότι αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 2006 έως 30 Σεπτεμβρίου 2007 και καλύπτει συνεπώς διάστημα 15 μηνών. Απαιτείται να προβλεφθεί για την εν λόγω περίοδο εμπορίας αύξηση των ποσοστώσεων και των παραδοσιακών αναγκών ραφιναρίσματος, που ίσχυαν προηγουμένως για 12 μήνες και που θα ισχύσουν μετά από αυτήν την περίοδο εμπορίας επί 12 μήνες, λαμβανομένων υπόψη των τριών επιπλέον μηνών, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί κατανομή που να αντιστοιχεί σε εκείνη των προηγούμενων και των επόμενων περιόδων εμπορίας. Αυτές οι μεταβατικές ποσοστώσεις πρέπει να καλύπτουν την παραγωγή ζάχαρης από την αρχή της περιόδου εμπορίας 2006/2007 από τεύτλα που σπάρθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006.»

9 Το άρθρο 9 του κανονισμού 493/2006, με τίτλο «Μεταβατικές ποσοστώσεις», προβλέπει στις παραγράφους 3 και 4:

«3. Για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 κατανέμεται στα κράτη μέλη μεταβατική ποσόστωση σιροπιού ινουλίνης 80 180 τόνων σύμφωνα με την κατανομή που εμφαίνεται στο παράρτημα ΙΙ, μέρος Γ.

4. Οι μεταβατικές ποσοστώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3:

α) δεν υπόκεινται στην καταβολή του προσωρινού ποσού για αναδιάρθρωση που προβλέπεται στο άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού […] 320/2006·

β) δεν μπορούν να λάβουν τις ενισχύσεις που προβλέπει ο κανονισμός […] 320/2006.»

10 Το άρθρο 3 του κανονισμού 967/2006, με τίτλο «Ποσό», ορίζει στην παράγραφο 1:

«Η εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού [...] 318/2006 καθορίζεται σε 500 ευρώ ανά τόνο.»

11 Το άρθρο 4 του κανονισμού 967/2006, με τίτλο «Πλεόνασμα υποκείμενο σε εισφορά», ορίζει στην παράγραφο 1:

«Η εισφορά εισπράττεται από τον παρασκευαστή επί του πλεονάσματος που έχει παραχθεί καθ' υπέρβαση της οικείας ποσόστωσης παραγωγής για δεδομένη περίοδο εμπορίας.

Ωστόσο, δεν εισπράττεται εισφορά για τις ποσότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι οποίες:

α) έχουν παραδοθεί σε μεταποιητή πριν από τις 30 Νοεμβρίου της επόμενης περιόδου εμπορίας, για να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή των προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα·

β) έχουν μεταφερθεί κατά το άρθρο 14 του κανονισμού [...] 318/2006 και, στην περίπτωση της ζάχαρης, έχουν αποθεματοποιηθεί από τον παρασκευαστή μέχρι την τελευταία ημέρα της σχετικής περιόδου εμπορίας·

γ) έχουν παραδοθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου της επόμενης περιόδου εμπορίας, στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος εφοδιασμού των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών [...]

δ) έχουν εξαχθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου της επόμενης περιόδου εμπορίας υπό την κάλυψη πιστοποιητικού εξαγωγής·

ε) έχουν καταστραφεί ή υποστεί ανεπανόρθωτη ζημία, υπό περιστάσεις που αναγνωρίζονται από τον αρμόδιο οργανισμό του οικείου κράτους μέλους.»

Το προσωρινό καθεστώς αναδιαρθρώσεως της βιομηχανίας ζάχαρης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

12 Η πρώτη και η πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 320/2006 ορίζουν:

«(1) Λόγω των εξελίξεων στην Κοινότητα και στο διεθνή χώρο, ο κλάδος της ζάχαρης στην Κοινότητα αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία μπορούν να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα ή ακόμα και τη βιωσιμότητα ολόκληρου του κλάδου. Τα εν λόγω προβλήματα δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά με τα μέσα διαχείρισης της αγοράς, όπως προβλέπει η κοινή οργάνωση αγοράς για τη ζάχαρη. Για να ευθυγραμμισθεί το κοινοτικό σύστημα παραγωγής και εμπορίου ζάχαρης με τις διεθνείς απαιτήσεις και να εξασφαλισθεί η μελλοντική ανταγωνιστικότητά του, είναι απαραίτητη η έναρξη μιας διαδικασίας ριζικής αναδιάρθρωσης που θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση της μη κερδοφόρου παραγωγικής ικανότητας στην Κοινότητα. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να θεσπισθεί ένα χωριστό και αυτόνομο προσωρινό καθεστώς για την αναδιάρθρωση του κλάδου της ζάχαρης στην Κοινότητα, ως προϋπόθεση για την εφαρμογή μιας λειτουργικής νέας κοινής οργάνωσης αγοράς για τη ζάχαρη. Δυνάμει του καθεστώτος αυτού, οι ποσοστώσεις θα πρέπει να μειωθούν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ληφθούν υπόψη τα θεμιτά συμφέροντα του κλάδου ζάχαρης, των καλλιεργητών ζαχαρότευτλων και κιχωρίου και των καταναλωτών της Κοινότητας.

[…]

(5) Θα πρέπει να δοθούν σημαντικά οικονομικά κίνητρα, με τη μορφή επαρκούς διαρθρωτικής ενίσχυσης, στις επιχειρήσεις ζάχαρης με τη χαμηλότερη παραγωγικότητα, προκειμένου να εγκαταλείψουν την παραγωγή τους βάσει ποσόστωσης. Για το σκοπό αυτόν, θα πρέπει να θεσπισθεί ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία θα δημιουργεί κίνητρα για την εγκατάλειψη της παραγωγής ζάχαρης βάσει ποσόστωσης και την αποποίηση των αντίστοιχων ποσοστώσεων, επιτρέποντας, παράλληλα, να ληφθεί δεόντως υπόψη η ανάγκη τήρησης των κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεσμεύσεων που συνδέονται με την εγκατάλειψη της παραγωγής. Η ενίσχυση θα πρέπει να διατίθεται στη διάρκεια τεσσάρων περιόδων εμπορίας, με σκοπό τη μείωση της παραγωγής στο βαθμό που απαιτείται για να επιτευχθεί ισορροπία στην αγορά της Κοινότητας.»

13 Κατά το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Ορισμοί»:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[…]

6) "ποσόστωση": ποσόστωση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης και σιροπιού ινουλίνης, η οποία χορηγείται σε μια επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, το άρθρο 8, παράγραφος 1, το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2 και το άρθρο 11 του κανονισμού […] 318/2006 […]».

14 Ο κανονισμός 320/2006 προβλέπει στο άρθρο 3, με τίτλο «Ενίσχυση αναδιάρθρωσης»:

«1. Κάθε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης, στην οποία έχει χορηγηθεί ποσόστωση μέχρι την 1η Ιουλίου 2006, δικαιούται ενίσχυση αναδιάρθρωσης ανά τόνο αποποιηθείσας ποσόστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τη διάρκεια μιας από τις περιόδους εμπορίας 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009 και 2009/2010:

[…]

β) αποποιείται την ποσόστωση που έχει καθορίσει για ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της, διαλύει εν μέρει τις εγκαταστάσεις παραγωγής των σχετικών εργοστασίων και δεν χρησιμοποιεί τις εναπομένουσες εγκαταστάσεις παραγωγής των σχετικών εργοστασίων για την παραγωγή προϊόντων που υπάγονται στην κοινή οργάνωση αγοράς για τη ζάχαρη·

ή

γ) αποποιείται μέρος της ποσόστωσης που έχει καθορίσει για ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της και δεν χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις παραγωγής των σχετικών εργοστασίων για το ραφινάρισμα ακατέργαστης ζάχαρης.

[…]

5. Το ποσό της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης ανά τόνο αποποιηθείσας ποσόστωσης ισούται προς:

[…]

β) στην περίπτωση του σημείου (β) της παραγράφου 1:

— 547,50 EUR, για την περίοδο εμπορίας 2006/2007,

— […]

γ) στην περίπτωση του σημείου (γ) της παραγράφου 1:

— 255,50 EUR, για την περίοδο εμπορίας 2006/2007,

[…]».

15 Το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Απόφαση για την ενίσχυση αναδιάρθρωσης και έλεγχοι», ορίζει:

«1. Μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου που προηγείται της περιόδου εμπορίας που αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη αποφασίζουν όσον αφορά τη χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, η απόφαση για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 λαμβάνεται μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2006.

2. Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης χορηγείται εάν το κράτος μέλος έχει διαπιστώσει, ύστερα από διεξοδική επαλήθευση, ότι:

— η αίτηση περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2,

— το σχέδιο αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 3,

— τα μέτρα και οι δράσεις που περιγράφονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης είναι σύμφωνα προς τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία,

— και

— το ταμείο αναδιάρθρωσης διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνονται από την Επιτροπή.

[…]»

16 Το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Προσωρινό ποσό αναδιάρθρωσης», ορίζει:

«1. Οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ποσόστωση καταβάλλουν προσωρινό ποσό αναδιάρθρωσης ανά περίοδο εμπορίας και ανά τόνο ποσόστωσης.

Οι ποσοστώσεις τις οποίες έχει αποποιηθεί μια επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου εμπορίας σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεν υπόκεινται στην καταβολή του προσωρινού ποσού αναδιάρθρωσης για τη συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας και για τις επόμενες περιόδους εμπορίας.

2. Το προσωρινό ποσό αναδιάρθρωσης για τη ζάχαρη και το σιρόπι ινουλίνης ισούται προς:

— 126,40 EUR ανά τόνο ποσόστωσης, για την περίοδο εμπορίας 2006/2007,

[…]».

17 Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 968/2006, με τίτλο «Αποποίηση της ποσόστωσης»:

«Από την περίοδο εμπορίας για την οποία έγινε η αποποίηση της ποσόστωσης, κατά το άρθρο 3 του κανονισμού […] 320/2006, καμία παραγωγή ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης και καμία παραγωγή ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης, που αποσύρθηκε ή μεταφέρθηκε από την προηγούμενη περίοδο εμπορίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγή στο πλαίσιο αυτής της ποσόστωσης όσον αφορά τα ενδιαφερόμενα εργοστάσια.»

18 Το άρθρο 11 του κανονισμού 968/2006, με τίτλο «Τροποποιήσεις του σχεδίου αναδιάρθρωσης», προβλέπει στην παράγραφο 1:

«Μόλις χορηγηθεί η ενίσχυση αναδιάρθρωσης, ο δικαιούχος εκτελεί όλα τα μέτρα που αναφέρονται λεπτομερώς στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης και τηρεί τις δεσμεύσεις που περιέχονται στην αίτησή του για χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης.»

19 Το άρθρο 26 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Ανάκτηση ποσών», ορίζει στην παράγραφο 1:

«[…] εάν ο δικαιούχος δεν τηρεί μία ή περισσότερες δεσμεύσεις του στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης, του επιχειρηματικού προγράμματος ή εθνικού προγράμματος αναδιάρθρωσης, ανάλογα με την περίπτωση, το μέρος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε σύμφωνα με την(τις) δέσμευση (δεσμεύσεις) ανακτάται εκτός εάν συντρέχει ανωτέρα βία.»

20 Κατά το άρθρο 27 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Κυρώσεις»:

«1. Εάν ο δικαιούχος δεν τηρεί μία ή περισσότερες δεσμεύσεις που ανέλαβε στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης, του επιχειρηματικού προγράμματος ή του εθνικού προγράμματος αναδιάρθρωσης, ανάλογα με την περίπτωση, υποχρεούται να καταβάλει ποσό ίσο προς το 10 % του προς ανάκτηση ποσού δυνάμει του άρθρου 26.

[…]

3. Εάν η μη συμμόρφωση έχει διαπραχθεί εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, ο δικαιούχος υποχρεούται να καταβάλει ποσό ίσο προς το 30 % του προς ανάκτηση ποσού δυνάμει του άρθρου 26.»

Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

21 Η δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312, σ. 1), ορίζει:

«[…] δυνάμει της γενικής απαίτησης επιεικείας, της αρχής της αναλογικότητας καθώς και της αρχής »ne bis in idem«, αλλά και τηρουμένου του κοινοτικού κεκτημένου και των διατάξεων που θα προβλέπουν οι ειδικοί κοινοτικοί κανόνες που θα ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να προβλεφθούν οι κατάλληλες διατάξεις για την αποφυγή της σώρευσης των κοινοτικών χρηματικών κυρώσεων και των εθνικών ποινικών κυρώσεων που επιβάλλονται για τις αυτές πράξεις στο αυτό πρόσωπο».

22 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Παρατυπία συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμός διαχειριζόμενος από τις Κοινότητες, είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της Κοινότητας, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη.»

23 Το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει:

«1. Κάθε παρατυπία συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, την αφαίρεση του αδικαιολογήτως αποκτηθέντος οφέλους:

— με την υποχρέωση καταβολής των οφειλομένων ή επιστροφής των αδικαιολογήτως εισπραχθέντων ποσών,

[…]

4. Τα μέτρα του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται κυρώσεις.»

24 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού:

«Οι εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παρατυπίες μπορούν να επισύρουν τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

α) πληρωμή διοικητικού προστίμου·

β) πληρωμή ποσού το οποίο να υπερβαίνει τα αδικαιολογήτως εισπραχθέντα ή κακώς μη καταβληθέντα ποσά, προσαυξημένα ενδεχομένως με τόκους· […]

γ) ολική ή μερική αφαίρεση του παρασχεθέντος από την κοινοτική νομοθεσία οφέλους, ακόμη και αν ο φορέας έχει λάβει αδικαιολογήτως μέρος μόνο αυτού του οφέλους·

δ) απαγόρευση παροχής ή αφαίρεση του οφέλους για περίοδο μεταγενέστερη της περιόδου της παρατυπίας·

ε) προσωρινή αφαίρεση έγκρισης ή αναγνώρισης που απαιτείται για τη συμμετοχή σε καθεστώς κοινοτικής ενίσχυσης·

στ) κατάπτωση εγγύησης ή ασφάλειας που έχει συσταθεί προκειμένου να τηρηθούν οι όροι συγκεκριμένου κανόνα ή επανασύσταση του ποσού μιας αδικαιολογήτως αποσβεσθείσας εγγύησης·

ζ) άλλες κυρώσεις, ισοδύναμης φύσεως και έκτασης, αποκλειστικά οικονομικού χαρακτήρα, εφόσον προβλέπονται από τους τομεακούς κανόνες που θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει των ιδιαίτερων αναγκών του συγκεκριμένου τομέα και με την επιφύλαξη, πάντοτε, των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που έχει αναθέσει στην Επιτροπή το Συμβούλιο.»

Οι διαφορές της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

25 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, τον Ιούλιο του 2006, η Beneo-Orafti έλαβε από τις αρμόδιες βελγικές αρχές, για την περίοδο 2006/2007, βασική ποσόστωση 131 330 τόνων και μεταβατική ποσόστωση 32 833 τόνων σιροπιού ινουλίνης.

26 Στις 27 Ιουλίου 2006, η Beneo-Orafti υπέβαλε προς τις αρμόδιες βελγικές αρχές αίτηση για παροχή ενισχύσεως για αναδιάρθρωση. Στις 18 Αυγούστου 2006, οι εν λόγω αρχές απάντησαν ότι η αίτησή της θεωρήθηκε πλήρης και, στις 18 Σεπτεμβρίου 2006, πληροφόρησαν την Beneo-Orafti για το παραδεκτό της αιτήσεώς της και ενημέρωσαν σχετικώς την Επιτροπή.

27 Τον Νοέμβριο του 2006, οι αρμόδιες βελγικές αρχές γνωστοποίησαν στην Beneo-Orafti ότι δεν μπορούσαν να αποφανθούν με βεβαιότητα για το αν, από νομικής απόψεως, η επιθυμία της να χρησιμοποιήσει τη μεταβατική ποσόστωση συμβιβαζόταν με τους όρους χορηγήσεως της αιτηθείσας ενισχύσεως για αναδιάρθρωση. Πρότειναν να ζητήσει από την Επιτροπή να αποσαφηνίσει το ζήτημα αυτό ή να υποστηρίξει την Beneo-Orafti στο πλαίσιο ενός τέτοιου διαβήματος.

28 Μεταξύ της 21ης Νοεμβρίου και της 13ης Δεκεμβρίου 2006, η Beneo-Orafti παρήγαγε 27 756,986 τόνους σιροπιού ινουλίνης.

29 Στις 18 Ιανουαρίου 2007, οι αρμόδιες βελγικές αρχές πληροφόρησαν την Beneo-Orafti ότι της χορήγησαν ενίσχυση ύψους 59 679 771,50 ευρώ.

30 Ερωτηθείσα από τις αρμόδιες βελγικές αρχές, στις 19 Φεβρουαρίου 2007, η Επιτροπή απάντησε, με έγγραφο της 20ής Μαρτίου 2007, ότι οι μεταβατικές ποσοστώσεις αποτελούσαν απλή προέκταση των βασικών ποσοστώσεων. Κατά την Επιτροπή, η επιχείρηση που αποποιήθηκε τη βασική της ποσόστωση στο πλαίσιο του καθεστώτος αναδιαρθρώσεως δεν μπορούσε να εξακολουθεί να παράγει βασιζόμενη μόνο στη μεταβατική ποσόστωση.

31 Στις 3 Απριλίου 2007, οι αρμόδιες βελγικές αρχές απάντησαν, σε ερωτήσεις που είχε θέσει το BIRB στις 19 Φεβρουαρίου 2007, στην ίδια κατεύθυνση με το έγγραφο της Επιτροπής της 20ής Μαρτίου 2007.

32 Στις 9 Ιουλίου 2007, το BIRB απηύθυνε στην Beneo-Orafti έγγραφο στο οποίο επαναλαμβανόταν η άποψη της Επιτροπής και αναφερόταν ότι η Beneo-Orafti θα εκαλείτο να καταβάλει τέλος πλεονασματικής παραγωγής επί των παραχθεισών εκτός ποσοστώσεως ποσοτήτων ζάχαρης ύψους 13 878 493 ευρώ (27 756,986 τόνοι x 500 ευρώ ανά τόνο), εκτός αν αποδείκνυε ότι είχε τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

33 Με συστημένη επιστολή της 13ης Αυγούστου 2007, το BIRB απηύθυνε όχληση στην Beneo-Orafti καλώντας την να του καταβάλει το ποσό των 12 613 468,36 ευρώ, αντιπροσωπεύον την προς ανάκτηση εισπραχθείσα ενίσχυση που αντιστοιχούσε στην ποσότητα που παρήχθη στο πλαίσιο της μεταβατικής ποσοστώσεως, καθώς και το ποσό των 3 784 040,51 ευρώ που αντιστοιχούσε σε κύρωση προσαυξάνουσα κατά 30 % το προς ανάκτηση ποσό κατ' εφαρμογή των άρθρων 26 και 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 968/2006, δηλαδή συνολικά το ποσό των 16 397 508,87 ευρώ.

34 Η Beneo-Orafti ζήτησε επίσης τη μερική αποδέσμευση της τραπεζικής εγγυήσεως, αίτημα που δεν έγινε δεκτό από το BIRB.

35 Με δικόγραφα επιδοθέντα στις 21 Μαρτίου και στις 25 Ιουλίου 2008, το BIRB ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο να υποχρεώσει την Beneo-Orafti να του καταβάλει τα ανωτέρω ποσά των 16 397 508,87 ευρώ και 13 878 493 ευρώ.

36 Κρίνοντας ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, για την επίλυση των ενώπιόν του διαφορών, απαιτείται ερμηνεία της νομοθεσίας της Ένωσης, το tribunal de première instance de Bruxelles αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Εξαιρούνται οι μεταβατικές ποσοστώσεις που έχουν χορηγηθεί σε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης με βάση το άρθρο 9 του [κανονισμού 493/2006] από το πεδίο εφαρμογής του προσωρινού καθεστώτος αναδιαρθρώσεως που καθιέρωσαν ο [κανονισμός 320/2006] και ο [κανονισμός 968/2006], λαμβανομένου υπόψη ότι:

α) οι ποσοστώσεις αυτές δεν υπόκεινται στην καταβολή της προσωρινής εισφοράς αναδιαρθρώσεως,

β) δεν τυγχάνουν της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση και

γ) δεν συνιστούν ποσοστώσεις κατά την έννοια του [κανονισμού 320/2006], όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2, σημείο 6, του εν λόγω κανονισμού;

2) Ακόμη και αν δοθεί αρνητική απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα, είναι οι μεταβατικές ποσοστώσεις εντελώς ανεξάρτητες από τις συνήθεις βασικές ποσοστώσεις, λαμβανομένου υπόψη ότι:

α) οι μεταβατικές ποσοστώσεις χορηγούνται με βάση το άρθρο 9 του [κανονισμού 493/2006], και όχι με βάση το άρθρο 7 του [κανονισμού 318/2006],

β) τα κριτήρια χορηγήσεως των μεταβατικών ποσοστώσεων διαφέρουν από τα κριτήρια χορηγήσεως των συνήθων βασικών ποσοστώσεων και

γ) οι μεταβατικές ποσοστώσεις συνιστούν μεταβατικά μέτρα που σκοπό έχουν να διευκολύνουν τη μετάβαση από το προηγούμενο κοινοτικό καθεστώς στον τομέα της ζάχαρης στο νέο και, συνεπώς, δεν εφαρμόζονται, κατ' αρχήν, παρά μόνο κατά την διάρκεια της περιόδου εμπορίας 2006/2007;

3) Αν η απάντηση σε ένα από τα δύο (ή σε αμφότερα τα) ανωτέρω ερωτήματα είναι καταφατική, δικαιούται επιχείρηση, η οποία ζήτησε ενίσχυση αναδιαρθρώσεως για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 κατά το άρθρο 3 του [κανονισμού 320/2006], να τύχει της μεταβατικής ποσοστώσεως που χορηγήθηκε για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 με βάση το άρθρο 9 [κανονισμού 493/2006];

4) Αν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι αρνητική, μπορεί η κύρωση που θα επιβληθεί να συνίσταται στην ανάκτηση του μέρους της καταβληθείσας ενισχύσεως για αναδιάρθρωση και στην ανάκτηση της μεταβατικής ποσοστώσεως;

Πώς πρέπει να υπολογιστεί το ποσό ανακτήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 26, παράγραφος 1, του [κανονισμού 968/2006] και η χρηματική ποινή που προβλέπεται στο άρθρο 27 του [εν λόγω] κανονισμού [...], στην περίπτωση που η επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης έλαβε ενίσχυση αναδιαρθρώσεως (για την περίοδο εμπορίας 2006/2007) και έκανε χρήση της μεταβατικής της ποσοστώσεως (σε σχέση με την οποία δεν της χορηγήθηκε καμία ενίσχυση αναδιαρθρώσεως);

Πρέπει κατά τον υπολογισμό του εν λόγω ποσού ανακτήσεως και χρηματικής ποινής να ληφθούν υπόψη, εν όλω ή εν μέρει, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) η δαπάνη στην οποία υποβλήθηκε η επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης για την οποία πρόκειται για τη διάλυση των εγκαταστάσεών της παραγωγής,

β) οι ζημίες τις οποίες υπέστη η εν λόγω επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης συνεπεία της αποποιήσεως της τακτικής βασικής ποσοστώσεως,

γ) το γεγονός ότι η μεταβατική ποσόστωση συνιστά ειδικό και μεταβατικό μέτρο το οποίο επιτρέπει παραγωγή μόνο για την περίοδο εμπορίας 2006/2007, αλλά το οποίο δεν ισχύει για τις άλλες περιόδους εμπορίας (εξαιρουμένης της περιπτώσεως της μεταβατικής ποσοστώσεως για τη ζάχαρη) και

δ) συνιστά ο υπολογισμός του ποσού ανακτήσεως χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία υπό […] α΄ έως γ΄ παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας;

5) Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω ερωτήματα, από ποιο χρονικό σημείο αρχίζουν να επάγονται αποτελέσματα, ήτοι καθίστανται υποχρεωτικές για τον αιτούντα, οι δεσμεύσεις τις οποίες αυτός αναλαμβάνει στο πλαίσιο ενός σχεδίου αναδιαρθρώσεως;

α) Από την έναρξη της περιόδου εμπορίας για την οποία ο ενδιαφερόμενος υπέβαλε αίτηση ενισχύσεως αναδιαρθρώσεως;

β) Από τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως στην αρμόδια εθνική αρχή;

γ) Όταν η αρμόδια εθνική αρχή ανακοινώνει στον ενδιαφερόμενο ότι η αίτησή του θεωρείται πλήρης;

δ) Όταν η αρμόδια εθνική αρχή ανακοινώνει στον ενδιαφερόμενο ότι η αίτησή του για χορήγηση ενισχύσεως για αναδιάρθρωση κρίθηκε παραδεκτή;

ε) Όταν η αρμόδια εθνική αρχή κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της να του χορηγήσει ενίσχυση αναδιαρθρώσεως;

6) Αν δοθεί καταφατική απάντηση σε ένα από τα ερωτήματα [1 και 2] (ή και στα δύο), δικαιούται επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης στην οποία χορηγήθηκε μεταβατική ποσόστωση για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 να κάνει χρήση της ποσοστώσεως αυτής κατά την εν λόγω περίοδο εμπορίας, ακόμη και αν της χορηγήθηκε ενίσχυση αναδιαρθρώσεως σε σχέση με την τακτική βασική της ποσόστωση, η οποία καλύπτει ήδη την περίοδο εμπορίας 2006/2007;

7) Αν η απάντηση στα ερωτήματα [l, 2 και 6] είναι αρνητική, δικαιούται η αρμόδια εθνική αρχή κράτους μέλους, σε περίπτωση μη τηρήσεως των δεσμεύσεων μιας επιχειρήσεως στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιαρθρώσεως, να σωρεύσει την ανάκτηση της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση και τις κυρώσεις των άρθρων 26 και 27 του [κανονισμού 968/2006] με την επιβολή τέλους πλεονασματικής παραγωγής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του [κανονισμού 967/2006], ή θα αντίκειται μια τέτοια σώρευση στις αρχές "non bis in idem", της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

37 Εισαγωγικά, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, η ενίσχυση για αναδιάρθρωση χορηγήθηκε στην Beneo-Orafti βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006.

Όσον αφορά το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το έκτο ερώτημα

38 Με το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το έκτο ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 έχει την έννοια ότι ο όρος «ποσόστωση» που χρησιμοποιείται σε αυτό περιλαμβάνει επίσης τις μεταβατικές ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 493/2006.

39 Η Beneo-Orafti προτείνει να δοθεί αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό, όπως αναδιατυπώθηκε. Κατ' αυτήν, η δέσμευση μιας επιχειρήσεως να αποποιηθεί την ποσόστωση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που της χορηγήθηκε και την οποία παραχώρησε σε ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της, που αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 (στο εξής: δέσμευση για αποποίηση της ποσοστώσεως), αφορά αποκλειστικά τις ποσοστώσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού 318/2006, εξαιρουμένων των μεταβατικών ποσοστώσεων που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού 493/2006. Η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή προτείνουν να δοθεί καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό.

40 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η έννοια της «ποσοστώσεως», του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006, ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 6, του ίδιου κανονισμού. Όπως ορθώς επισήμανε η Beneo-Orafti, στο γράμμα της διατάξεως αυτής περιλαμβάνεται αναφορά μόνο για τις ποσοστώσεις που χορηγούνται βάσει διαφόρων διατάξεων του κανονισμού 318/2006, και όχι για τις μεταβατικές ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 493/2006.

41 Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2010, C-116/10, Feltgen και Bacino Charter Company, Συλλογή 2010, σ. I-14187, σκέψη 12).

42 Όπως προκύπτει από τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 493/2006, οι μεταβατικές ποσοστώσεις προβλέφθηκαν για να αυξηθούν, κατά την περίοδο εμπορίας 2006/2007, οι ποσοστώσεις που προέβλεπε ο κανονισμός 318/2006 και, ειδικότερα, το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού, εφόσον αυτές, όπως ακριβώς και οι ποσοστώσεις που προέβλεπε η προηγούμενη ρύθμιση, δηλαδή ο κανονισμός 1260/2001, ίσχυαν για δώδεκα μήνες και η εν λόγω περίοδος είχε παραταθεί κατ' εξαίρεση σε δέκα πέντε μήνες.

43 Λαμβανομένου υπόψη αυτού του πολύ συγκεκριμένου σκοπού του νομοθέτη της Ένωσης, ο οποίος συνίστατο αποκλειστικά στη ρύθμιση του όγκου των ποσοστώσεων για την κατ' εξαίρεση μεγαλύτερη διάρκεια της περιόδου εμπορίας 2006/2007, οι μεταβατικές ποσοστώσεις δεν πρέπει να θεωρηθούν ως διαφορετικής φύσεως από τις ποσοστώσεις τις οποίες απλώς επαυξάνουν προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω σκοπός. Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 62 των προτάσεών του, η αύξηση αυτή είναι εξάλλου ανάλογη της κατ' εξαίρεση επιμήκυνσης της εν λόγω περιόδου εμπορίας.

44 Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν το άρθρο 2, σημείο 6, του κανονισμού 320/2006 δεν αναφέρει ρητώς τις μεταβατικές ποσοστώσεις, γεγονός το οποίο, εν πάση περιπτώσει, δεν ήταν δυνατό δεδομένου ότι ο κανονισμός 493/2006 που θεσπίζει τις ποσοστώσεις αυτές είναι μεταγενέστερος του κανονισμού 320/2006, ο όρος «ποσόστωση», του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει και τις μεταβατικές ποσοστώσεις.

45 Την ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνει ο σκοπός που επιδίωκε ο νομοθέτης της Ένωσης θεσπίζοντας τον κανονισμό 320/2006. Όπως προκύπτει, ιδίως, από την πρώτη και την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, ο σκοπός αυτός συνίσταται στην αναδιάρθρωση του τομέα της ζάχαρης προκειμένου να υπάρξει σημαντική μείωση της μη κερδοφόρου παραγωγικής ικανότητας στην Ένωση με τη δημιουργία οικονομικών κινήτρων, υπό τη μορφή επαρκούς διαρθρωτικής ενίσχυσης, στις επιχειρήσεις ζάχαρης με τη χαμηλότερη παραγωγικότητα, προκειμένου να εγκαταλείψουν την παραγωγή τους βάσει ποσοστώσεως και να αποποιηθούν τις αντίστοιχες ποσοστώσεις (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, C-33/08, Agrana Zucker, Συλλογή 2009, σ. I-5035, σκέψη 22).

46 Πάντως, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 73 των προτάσεών του, ο εν λόγω σκοπός θα καταστρατηγούνταν εάν επιτρεπόταν σε μία επιχείρηση, δικαιούχο της εν λόγω ενισχύσεως, η οποία θα ήταν, ως εκ τούτου, υποχρεωμένη να αποποιηθεί τις ποσοστώσεις της και να διαλύσει τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις της παραγωγής ζάχαρης, να χρησιμοποιήσει τις ίδιες αυτές εγκαταστάσεις μέχρι το τέλος της περιόδου εμπορίας για τη μεταβατική της ποσόστωση.

47 Η ερμηνεία κατά την οποία ο όρος «ποσόστωση», του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006, περιλαμβάνει και τις μεταβατικές ποσοστώσεις δεν αναιρείται από το γεγονός, το οποίο προβάλλει η Beneo-Orafti, ότι οι μεταβατικές ποσοστώσεις χορηγούνται με άλλη νομική πράξη από εκείνη με την οποία χορηγούνται οι ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 318/2006 και από το γεγονός ότι οι πρώτες δεν χορηγούνται σε ιστορική βάση, όπως οι δεύτερες.

48 Συγκεκριμένα, οι εν λόγω περιστάσεις δεν μπορούν, καθεαυτές, να μεταβάλουν τη φύση των μεταβατικών ποσοστώσεων, όπως αυτή προκύπτει από τον σκοπό που επιδίωκε ο νομοθέτης της Ένωσης κατά τη θέσπιση των ποσοστώσεων αυτών ο οποίος υπενθυμίζεται στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως.

49 Η εν λόγω ερμηνεία δεν αναιρείται επίσης από το γεγονός, το οποίο υπογραμμίζει η Beneo-Orafti, ότι, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 493/2006, οι μεταβατικές ποσοστώσεις δεν υπόκεινται στην καταβολή του προσωρινού ποσού για αναδιάρθρωση, του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 320/2006, και οι ενισχύσεις που προβλέπει ο κανονισμός αυτός δεν μπορούν να δοθούν για τις ποσοστώσεις αυτές.

50 Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε ρητώς ότι οι μεταβατικές ποσοστώσεις δεν πρέπει να θίξουν το επίπεδο των επιβαρύνσεων και των οικονομικών πλεονεκτημάτων που συνδέονται με το προσωρινό καθεστώς αναδιαρθρώσεως, τα οποία εκπροσωπούνται, αντιστοίχως, από τα εν λόγω προσωρινά ποσά και τις ενισχύσεις, δεν συνεπάγεται, καθεαυτό, ότι ο νομοθέτης προέβλεψε ότι οι μεταβατικές ποσοστώσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού του καθεστώτος. Αντιθέτως, η σαφής εξαίρεση, την οποία προέβλεψε ο νομοθέτης της Ένωσης

στο άρθρο 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 493/2006, επιβεβαιώνει μάλλον ότι οι μεταβατικές ποσοστώσεις εμπίπτουν, a priori, στο εν λόγω πεδίο εφαρμογής.

51 Επομένως, στο πρώτο, στο δεύτερο, στο τρίτο και στο έκτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 έχει την έννοια ότι ο όρος «ποσόστωση» που χρησιμοποιείται σε αυτό περιλαμβάνει και τις μεταβατικές ποσοστώσεις όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού 493/2006.

Επί του πέμπτου ερωτήματος

52 Με το πέμπτο ερώτημα, το οποίο πρέπει να εξεταστεί στη συνέχεια, το αιτούν δικαστήριο ερωτά από ποιο χρονικό σημείο, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, αρχίζει να ισχύει η δέσμευση για αποποίηση της ποσοστώσεως.

53 Για την Beneo-Orafti, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, το χρονικό αυτό σημείο είναι η στιγμή που της κοινοποιείται, από την αρμόδια εθνική αρχή, η χορήγηση της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση, η οποία, στην υπόθεση της κύριας δίκης, συντελέσθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2007, ενώ, για τη Βελγική Κυβέρνηση, κρίσιμο χρονικό σημείο είναι η αρχή της περιόδου εμπορίας η οποία, για την περίοδο 2006/2007, ήταν η 1η Ιουλίου 2006. Η Επιτροπή, από την πλευρά της, εκτιμά ότι η δέσμευση για αποποίηση της ποσοστώσεως αρχίζει να ισχύει από την αρχή της περιόδου εμπορίας ή το αργότερο από την ημερομηνία κατά την οποία ο παραγωγός πληροφορείται από τις εθνικές αρχές ότι η αίτησή του είναι παραδεκτή και η Επιτροπή δημοσιεύει την ανακοίνωσή της περί διαθεσιμότητας των κεφαλαίων. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, η ημερομηνία αυτή ήταν η 29η Σεπτεμβρίου 2006.

54 Πρέπει να τονιστεί ότι, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, μόλις χορηγηθεί η ενίσχυση για αναδιάρθρωση, ο δικαιούχος υποχρεούται να εκτελέσει όλα τα μέτρα που αναφέρονται λεπτομερώς στο εγκριθέν σχέδιο αναδιαρθρώσεως και να τηρήσει τις δεσμεύσεις που περιέχονται στην αίτησή του για χορήγηση ενισχύσεως για αναδιάρθρωση.

55 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι, εξ αντιδιαστολής, οι ίδιοι αυτοί όροι σημαίνουν ότι πριν από τη χορήγηση της ενισχύσεως, ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να εκτελέσει όλα τα μέτρα και να τηρήσει τις δεσμεύσεις που ορίζει η διάταξη αυτή, γεγονός είναι ότι, όπως υπομνήσθηκε με τη σκέψη 41 της παρούσας αποφάσεως, για την ερμηνεία διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος.

56 Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 5 του κανονισμού 320/2006, που αφορά την απόφαση για χορήγηση της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση και τους σχετικούς ελέγχους.

57 Όπως προκύπτει από το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη ασκώντας την αρμοδιότητα που τους απονέμεται δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, να αποφασίζουν για τη χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, αφού διαπιστώσουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσονται με την πρώτη εκ των ανωτέρω διατάξεων, δεν διαθέτουν πλέον κανένα περιθώριο εκτιμήσεως που να τους παρέχει τη δυνατότητα να αποφασίσουν ότι η ενίσχυση δεν θα χορηγηθεί.

58 Επομένως, επιχείρηση όπως η Beneo-Orafti είναι σε θέση να γνωρίζει ότι θα λάβει την ενίσχυση αναδιάρθρωσης από τη στιγμή που πληροφορείται ότι, κατά τις αρμόδιες αρχές, πληρούνται οι προϋποθέσεις που τάσσονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 320/2006 για τη χορήγηση της ενισχύσεως αυτής. Η πληροφόρηση αυτή ενδέχεται να προέρχεται τόσο από τις κοινοποιήσεις των εν λόγω αρχών προς την επιχείρηση αυτή κατόπιν της καταθέσεως της αιτήσεως για χορήγηση ενισχύσεως

αναδιαρθρώσεως, όπως αποδεικνύεται από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, όσο και από τη δημοσίευση της Επιτροπής στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σχετικά με τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων χρηματοοικονομικών πόρων στο ταμείο αναδιαρθρώσεως.

59 Πάντως, υπ' αυτές τις συνθήκες, καθόσον διαφορετικά θα θιγόταν ο σκοπός, που υπενθυμίζεται στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως, τον οποίο επιδίωκε με τη θέσπιση του κανονισμού 320/2006 ο νομοθέτης της Ένωσης, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η δέσμευση για αποποίηση της ποσοστώσεως αρχίζει να ισχύει μόνον από την ημερομηνία χορηγήσεως της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006.

60 Συγκεκριμένα, όπως σαφώς αποδεικνύεται από τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, μια τέτοια ερμηνεία είναι ικανή να παράσχει τη δυνατότητα σε μια επιχείρηση, η οποία δεσμεύθηκε να αποποιηθεί την ποσόστωση και είναι βέβαιη ότι θα λάβει ενίσχυση για αναδιάρθρωση σε αντιστάθμιση της δεσμεύσεως που ανέλαβε, να συνεχίσει να παράγει βάσει της ποσοστώσεως την οποία φέρεται ότι αποποιήθηκε, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό της μειώσεως της μη κερδοφόρου παραγωγικής ικανότητας στην Ένωση που επιδιώκει η επίμαχη ρύθμιση με τη χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως.

61 Επομένως, στο πέμπτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 320/2006 έχει την έννοια ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, η δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που της κοινοποιούνται ή που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, η οποία αναλαμβάνει τη δέσμευση αυτή είναι σε θέση να γνωρίζει, ως επιχείρηση που επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια, ότι, κατά τις αρμόδιες αρχές, πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη λήψη της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση που τάσσονται με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος και το έβδομο ερώτημα

62 Με το πρώτο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος και με το έβδομο ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν τα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006, καθώς και το άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006 έχουν την έννοια ότι παραγωγή, όπως αυτή της κύριας δίκης, ακόμη και αν υποτεθεί ότι αντιβαίνει στη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα ανάκτηση της ενισχύσεως, επιβολή κυρώσεως και επιβολή τέλους επί του πλεονάσματος, όπως προβλέπουν αντίστοιχα οι διατάξεις αυτές, και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, εάν οι αρχές non bis in idem, της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων έχουν την έννοια ότι απαγορεύουν σωρευτική εφαρμογή των μέτρων αυτών.

63 Η Beneo-Orafti προβάλλει ότι η παραγωγή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη δεν συνιστά παραγωγή που συνεπάγεται επιβολή τέλους επί του πλεονάσματος κατά την έννοια του άρθρου 15 του κανονισμού 318/2006, εφόσον δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως παραγωγή εκτός ποσοστώσεως. Εν πάση περιπτώσει, οι αρχές non bis in idem, της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων αντίκεινται στη σωρευτική εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006, καθώς και στο άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006. Η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή έχουν αντίθετη άποψη.

64 Συναφώς, όσον αφορά τα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006, πρέπει να τονιστεί ότι αυτά εφαρμόζονται εάν ο δικαιούχος δεν τηρήσει μία ή περισσότερες δεσμεύσεις που ανέλαβε στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιαρθρώσεως, του επιχειρηματικού προγράμματος ή του εθνικού προγράμματος αναδιαρθρώσεως. Αυτό ισχύει αναμφιβόλως εάν ο εν λόγω δικαιούχος παράγει ζάχαρη, ισογλυκόζη ή σιρόπι ινουλίνης παρά τη δέσμευσή του να αποποιηθεί την ποσόστωση. Η παραγωγή αυτή μπορεί, επομένως, να συνεπάγεται την ανάκτηση της ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006 και την επιβολή κυρώσεως

κατά την έννοια του άρθρου 27 του ίδιου κανονισμού, χωρίς πάντως, η κύρωση βάσει του άρθρου 27, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού να μπορεί να επιβληθεί παρά μόνον εάν, με γνώμονα όλες τις συναφείς περιστάσεις, η μη συμμόρφωση μπορεί να χαρακτηριστεί ως εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας. Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν αυτό ισχύει στην υπόθεση της κύριας δίκης.

65 Περαιτέρω, μια τέτοια παραγωγή συνιστά παραγωγή εκτός ποσοστώσεως κατά την έννοια του κεφαλαίου 3 του κανονισμού 318/2006, η οποία, εκτός από την περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 967/2006, συνεπάγεται την επιβολή τέλους επί του πλεονάσματος κατά την έννοια του άρθρου 15 του κανονισμού 318/2006.

66 Συγκεκριμένα, αφενός, για τους ίδιους λόγους που έγιναν δεκτοί στις σκέψεις 42 και 43 της παρούσας αποφάσεως, η έννοια της «ποσοστώσεως», όσον αφορά την παραγωγή εκτός ποσοστώσεως κατά την έννοια του κεφαλαίου 3 του κανονισμού 318/2006, πρέπει να ερμηνευθεί ως περιλαμβάνουσα και τις μεταβατικές ποσοστώσεις.

67 Αφετέρου, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 102 των προτάσεών του, η παραγωγή είναι εκτός ποσοστώσεως όταν ο παραγωγός υπερέβη την ποσόστωσή του ή δεν είχε ουδέποτε ποσόστωση ή την αποποιήθηκε. Όσον αφορά την τελευταία περίπτωση, η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται εξάλλου από το άρθρο 3 του κανονισμού 968/2006, βάσει του οποίου, από την περίοδο εμπορίας για την οποία έγινε η αποποίηση της ποσοστώσεως κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού 320/2006, καμία παραγωγή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγή στο πλαίσιο αυτής της ποσοστώσεως.

68 Όσον αφορά το ζήτημα αν η αρχή non bis in idem αντίκεινται στη σωρευτική εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006, καθώς και στο άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006, πρέπει να υπομνησθεί, πρώτον, ότι η αρχή αυτή κατοχυρώνεται ιδίως από το άρθρο 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

69 Δεύτερον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στον τομέα των ελέγχων και των κυρώσεων των παρατυπιών που διαπράττονται στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, ο νομοθέτης της Ένωσης έθεσε, με τον κανονισμό 2988/95, ορισμένες γενικές αρχές και απαίτησε όλοι οι κανονισμοί που διέπουν τους επί μέρους τομείς να είναι σύμφωνοι προς τις αρχές αυτές (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Μαρτίου 2008, C-420/06, Jager, Συλλογή 2008, σ. I-1315, σκέψη 61).

70 Όσον αφορά την ανάκτηση της ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, αυτή αποτελεί την ανάκληση αδικαιολογήτως αποκτηθέντος οφέλους κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/95. Πάντως, όπως προκύπτει από το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού αυτού, το μέτρο αυτό δεν συνιστά κύρωση στην οποία, όπως ρητώς επιβεβαιώνεται με τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του ίδιου κανονισμού, μπορεί να έχει εφαρμογή η αρχή non bis in idem.

71 Το ίδιο ισχύει για το τέλος επί του πλεονάσματος κατά την έννοια του άρθρου 15 του κανονισμού 318/2006, όπως ορθώς προβάλλουν η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή.

72 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/95, μόνο διοικητικές κυρώσεις μπορούν να επιβληθούν σε περίπτωση παρατυπιών που διεπράχθησαν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας. Ως παρατυπία ορίζεται, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, η παράβαση, κατ' ουσίαν, διατάξεως του δικαίου της Ένωσης.

73 Πάντως, η ρύθμιση για την παραγωγή εκτός ποσοστώσεως και, ειδικότερα, το κεφάλαιο 3 του κανονισμού 318/2006 δεν παρέχουν τη δυνατότητα να συναχθεί ότι μία τέτοια παραγωγή πρέπει να χαρακτηρισθεί ως παρατυπία κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2988/95. Είναι, βεβαίως, αληθές ότι το τέλος επί του πλεονάσματος συνιστά σημαντικό οικονομικό κίνητρο για τη μη παραγωγή ζάχαρης καθ' υπέρβαση της ποσοστώσεως. Ωστόσο, από την εν λόγω κανονιστική ρύθμιση δεν προκύπτει ότι η παραγωγή εκτός ποσοστώσεως συνιστά, καθεαυτή,

παράβαση διατάξεως του δικαίου της Ένωσης και, ως εκ τούτου, παρατυπία η οποία μπορεί να συνεπάγεται, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 2988/95, την επιβολή κυρώσεως.

74 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι μόνον το μέτρο που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού 968/2006 μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρωση, η αρχή non bis in idem δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης.

75 Όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή αυτή, η οποία ανήκει στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των οργάνων της Ένωσης τα όρια του κατάλληλου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Agrana Zucker, σκέψη 31).

76 Όσον αφορά τον δικαστικό έλεγχο των προϋποθέσεων εφαρμογής της αρχής αυτής, δεδομένου ότι ο νομοθέτης της Ένωσης διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, η νομιμότητα μέτρου που έχει θεσπιστεί στον τομέα αυτό μπορεί να πλήττεται μόνον αν το μέτρο αυτό είναι προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκεται από το αρμόδιο όργανο (προπαρατεθείσα απόφαση Agrana Zucker, σκέψη 32).

77 Έτσι, το ζήτημα δεν είναι αν το μέτρο που θεσπίστηκε από τον νομοθέτη ήταν το μόνο ή το καλύτερο δυνατό, αλλά αν ήταν προδήλως ακατάλληλο (προπαρατεθείσα απόφαση Agrana Zucker, σκέψη 33).

78 Πάντως, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που αποδίδει ο νομοθέτης της Ένωσης, τόσο με τον κανονισμό 318/2006 όσο και με τον κανονισμό 320/2006, στην τήρηση του συστήματος των ποσοστώσεων για τη σταθεροποίηση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης, δεν προκύπτει ότι η δυνατότητα, την οποία παρέχει ο εν λόγω

νομοθέτης, σωρευτικής εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006, καθώς και στο άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006, συνιστά μέτρο προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο από τον νομοθέτη σκοπό.

79 Κατά τα λοιπά, η επιστροφή απλώς της αχρεωστήτως καταβληθείσας ενισχύσεως βάσει του άρθρου 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, μαζί με την επιβολή της κυρώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 27 του ίδιου κανονισμού, δεν παρέχει απαραίτητα, καθεαυτή, τη δυνατότητα αποφυγής της σώρευσης, με την παραγωγή εκτός ποσοστώσεων που συνιστά η παραγωγή κατά παράβαση της δέσμευσης αποποιήσεως της ποσοστώσεως, των ποσοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 318/2006. Όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ο συγκεκριμένος σκοπός του τέλους επί του πλεονάσματος είναι ακριβώς η αποφυγή της σώρευσης.

80 Τέλος, όσον αφορά την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, πρέπει να υπομνησθεί ότι αυτή επιτάσσει να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο εκτός αν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ., συναφώς, απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, C-133/09, Uzonyi, Συλλογή 2010, σ. I-8747, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ωστόσο, η δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δεν περιέχει καμία πληροφορία για κατάσταση η οποία μπορεί να είναι παρόμοια με την κατάσταση της διαφοράς της κύριας δίκης. Η εν λόγω δικογραφία δεν παρέχει επομένως τη δυνατότητα να συναχθεί εάν και, ενδεχομένως, υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να έχει εφαρμογή η αρχή της απαγορεύσεως διακρίσεων στη διαφορά αυτή.

81 Στο πρώτο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος και στο έβδομο ερώτημα πρέπει επομένως να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού 968/2006 καθώς και το άρθρο 15 του κανονισμού 318/2006 έχουν την έννοια ότι παραγωγή όπως αυτή της κύριας δίκης, ακόμη και αν υποτεθεί ότι αντιβαίνει στη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως, γεννά αξίωση επιστροφής της ενισχύσεως, επιβολής κυρώσεως και επιβολής τέλους επί του πλεονάσματος, όπως προβλέπουν αντίστοιχα οι διατάξεις αυτές. Όσον αφορά την κύρωση του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 968/2006, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει

εάν, με γνώμονα όλες τις συναφείς περιστάσεις, η μη συμμόρφωση μπορεί να χαρακτηριστεί ως εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας. Οι αρχές non bis in idem, της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σωρευτική εφαρμογή των μέτρων αυτών.

Επί του δευτέρου σκέλους του τέταρτου ερωτήματος

82 Με το δεύτερο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος, το οποίο πρέπει να εξεταστεί τελευταίο, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, με ποιο τρόπο πρέπει να υπολογιστεί το ποσό της ενισχύσεως που ανακτάται, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006.

83 Η Beneo-Orafti προβάλλει ότι ο υπολογισμός αυτός πρέπει να γίνει λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που απαριθμεί το αιτούν δικαστήριο στο δεύτερο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος, ενώ η Βελγική Κυβέρνηση εκτιμά ότι το BIRB ορθώς υπολόγισε το ποσό της ανακτήσεως πολλαπλασιάζοντας το ποσό της καταβληθείσας ενισχύσεως επί την ποσότητα των τόνων που παρήγαγε η Beneo-Orafti. Η Επιτροπή προβάλλει ότι μπορούν να εφαρμοστούν περισσότερες μέθοδοι υπολογισμού.

84 Πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, εάν ο δικαιούχος δεν τηρεί μία ή περισσότερες δεσμεύσεις του στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιαρθρώσεως, του επιχειρηματικού προγράμματος ή του εθνικού προγράμματος αναδιαρθρώσεως, ανάλογα με την περίπτωση, το μέρος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε σύμφωνα με τη δέσμευση ή τις δεσμεύσεις ανακτάται.

85 Από τον φάκελο που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η χορήγηση της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση προϋπέθετε δύο δεσμεύσεις, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006, δηλαδή τη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως και τη δέσμευση διαλύσεως εν μέρει των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών εργοστασίων, και από αυτές μόνον η τήρηση της πρώτης δέσμευσης αποτελεί αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης.

86 Ωστόσο, εφόσον, σε μια τέτοια υπόθεση, η μοναδική «δέσμευση» κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006 είναι αυτή που απορρέει από τη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως, μόνον το μέρος της ενισχύσεως που αφορά τη δέσμευση αυτή μπορεί, βάσει της ίδιας διατάξεως και αν αποδειχθεί ότι η εν λόγω δέσμευση πράγματι δεν τηρήθηκε, να ανακτηθεί.

87 Όσον αφορά την κατανομή της ενισχύσεως μεταξύ των διαφόρων συναφών δεσμεύσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όσον αφορά τις δύο δεσμεύσεις περί των οποίων πρόκειται στην κύρια δίκη, η κατανομή αυτή προκύπτει από τα διάφορα ποσά που καθόρισε ο νομοθέτης της Ένωσης στο άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 320/2006. Έτσι, ενώ, προς αντιστάθμιση των δύο δεσμεύσεων του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του εν λόγω κανονισμού, το ποσό της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση ανά τόνο αποποιηθείσας ποσοστώσεως για την περίοδο εμπορίας 2006/2007 ανέρχεται, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 5, στοιχείο β΄, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού, σε 547,50 ευρώ, το ίδιο αυτό ποσό ανέρχεται, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 5, στοιχείο γ΄, πρώτη περίπτωση, του ίδιου κανονισμού, σε 255,50 ευρώ εάν η δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως δεν συνοδεύεται από τη δέσμευση διαλύσεως εν μέρει των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών εργοστασίων.

88 Κατά συνέπεια, όπως ορθώς προβάλλει η Beneo-Orafti, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η επιχείρηση τηρεί τη δέσμευσή της διαλύσεως, αλλά δεν τηρεί τη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως, η αχρεωστήτως καταβληθείσα ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, ότι ανέρχεται σε 255,50 ευρώ για κάθε τόνο που παρήχθη κατά παράβαση της δεύτερης δεσμεύσεως.

89 Αντιθέτως, όσον αφορά τα στοιχεία τα οποία αναφέρει το αιτούν δικαστήριο με το τέταρτο ερώτημά του, στοιχεία α΄ έως γ΄, ουδεμία ένδειξη υφίσταται στην εφαρμοστέα ρύθμιση και, ειδικότερα, στο άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, για το ότι τα στοιχεία αυτά είναι λυσιτελή για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού της καταβληθείσας ενισχύσεως.

90 Κατά τα λοιπά, από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι η έκταση του αχρεωστήτου της ενισχύσεως ορίζεται από την οικεία δέσμευση που δεν τηρήθηκε. Πάντως, εφόσον από την απάντηση στο πρώτο, στο δεύτερο, στο τρίτο και στο έκτο ερώτημα προκύπτει ότι η δέσμευση αποποιήσεως ποσοστώσεως αφορά αδιακρίτως τις ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 318/2006 και τις μεταβατικές ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 493/2006, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θα έπρεπε να επιστραφεί μικρότερο μέρος της ενισχύσεως εάν η επιχείρηση χαρακτήριζε την παραγωγή της, αντιθέτως προς την εν λόγω δέσμευση, ως παραγωγή εμπίπτουσα περισσότερο στις εν λόγω μεταβατικές ποσοστώσεις και όχι στις ποσοστώσεις κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 318/2006.

91 Τέλος, όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, στην οποία αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο με το δεύτερο σκέλος του τέταρτου ερωτήματός του, δεν προκύπτει ότι το μέτρο ανακτήσεως της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση, η έκταση του οποίου, όπως προβλέπει το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006, εξαρτάται από την οικεία δέσμευση που δεν τηρήθηκε, αποτελεί μέτρο προδήλως δυσανάλογο, κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 77 της παρούσας αποφάσεως, σε σχέση με τον σκοπό που επιδίωκε ο νομοθέτης της Ένωσης κατά τη θέσπιση αυτής της ενισχύσεως ο οποίος υπενθυμίζεται στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως.

92 Στο δεύτερο σκέλος του τέταρτου ερωτήματος πρέπει επομένως να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006 έχει την έννοια ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, η επιχείρηση τήρησε τη δέσμευσή της διαλύσεως εν μέρει των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών εργοστασίων, αλλά όχι και τη δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως, το ποσό της προς ανάκτηση ενισχύσεως ισούται με το μέρος της ενισχύσεως που αντιστοιχεί στη δέσμευση που δεν τηρήθηκε. Το μέρος αυτό της ενισχύσεως πρέπει

να υπολογιστεί βάσει των ποσών που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 320/2006.

Επί των δικαστικών εξόδων

93 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού (ΕΚ) 320/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για τη θέσπιση προσωρινού καθεστώτος αναδιάρθρωσης του κλάδου της ζάχαρης στην Κοινότητα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1290/2005 για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, έχει την έννοια ότι ο όρος «ποσόστωση» που χρησιμοποιείται σε αυτό περιλαμβάνει και τις μεταβατικές ποσοστώσεις, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) 493/2006 της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2006, για καθορισμό μεταβατικών μέτρων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής οργάνωσης της αγοράς της ζάχαρης και για τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1265/2001 και (ΕΚ) 314/2002.

2) Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 έχει την έννοια ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή δέσμευση αποποιήσεως της ποσόστωσης παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που χορηγήθηκε σε επιχείρηση και

την οποία αυτή παραχώρησε σε ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της, αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που της κοινοποιούνται ή που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αναλαμβάνει τη δέσμευση αυτή είναι σε θέση να γνωρίζει, ως επιχείρηση που επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια, ότι, κατά τις αρμόδιες αρχές, πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη λήψη της ενισχύσεως για αναδιάρθρωση, που τάσσονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

3) Τα άρθρα 26, παράγραφος 1, και 27 του κανονισμού (ΕΚ) 968/2006 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 320/2006, καθώς και το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) 318/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης, έχουν την έννοια ότι παραγωγή όπως αυτή της κύριας δίκης, ακόμη και αν υποτεθεί ότι αντιβαίνει στην προβλεπόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 δέσμευση αποποιήσεως της ποσόστωσης παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που χορηγήθηκε σε επιχείρηση και την οποία αυτή παραχώρησε σε ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της, γεννά αξίωση επιστροφής της ενισχύσεως, επιβολής κυρώσεως και επιβολής τέλους επί του πλεονάσματος, όπως προβλέπουν αντίστοιχα οι διατάξεις αυτές. Όσον αφορά την κύρωση του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 968/2006, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει εάν, με γνώμονα όλες τις συναφείς περιστάσεις, η μη συμμόρφωση μπορεί να χαρακτηριστεί ως εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας. Οι αρχές non bis in idem, της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων έχουν την έννοια ότι δεν απαγορεύουν σωρευτική εφαρμογή των μέτρων αυτών.

4) Το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 968/2006 έχει την έννοια ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, η επιχείρηση τήρησε τη δέσμευσή της διαλύσεως εν μέρει των εγκαταστάσεων παραγωγής των σχετικών εργοστασίων, αλλά όχι και την προβλεπόμενη

στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 320/2006 δέσμευση αποποιήσεως της ποσοστώσεως παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που της χορηγήθηκε και την οποία αυτή παραχώρησε σε ένα ή περισσότερα από τα εργοστάσιά της, το ποσό της προς ανάκτηση ενισχύσεως ισούται με το μέρος της ενισχύσεως που αντιστοιχεί στη δέσμευση που δεν τηρήθηκε. Το μέρος αυτό της ενισχύσεως πρέπει να υπολογιστεί βάσει των ποσών που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 320/2006.

(υπογραφές)